

ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНА ПАРАДИГМА ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ТЕКСТУ

У статті автор намагається поставити питання і спробувати відповісти на те, яким чином явище інтертекстуальності виявляє себе в журналістських текстах, чи є інтертекстуальність ознакою не лише художнього дискурсу, а і журналістського, що дає журналістському тексту використання постмодерністської техніки, зокрема техніки інтертекстуального письма.

Ключові слова: інтертекстуальність, дискурс, журналістський текст, постмодернізм.

Інтертекстуальність – ознака сучасного медіа-тексту і нового суб'єктивного журналізму. При тому, що інтертекстуальність – явище вже звичне як для художньої літератури, так і літературної теорії, у теорії журналістики воно майже не застосовується. У пропонованому дослідженні ставимо за мету показати, як інтертекстуальність виявляється в структурі медіа-тексту, висвітлити текстові і мовні вияви інтертекстуальності в повідомленнях ЗМІ.

Підхід до медіа-тексту як феномену культури мусить мати міждисциплінарний характер і потребує залучення досліджень з поетики художнього тексту і розробок у галузі теорії структуралізму і постструктуралізму (Р. Барт, М. Бахтін, Ю. Лотман, Ж. Дерріда), а також робіт, безпосередньо присвячених публіцистичному тексту (Капелюшний А. Девіатологія мас-медіа: практикум. – Львів, 2000; Сербенська О., Волощак М. Актуальне інтерв'ю з мовознавцем: 140 запитань і відповідей. – К., 2001; Лазутіна Г. Основы творческой деятельности журналиста. – М., 2000; Дускаева Л.Р. Диалогичность современных газетных текстов в аспекте речевых жанров. – Пермь: Изд-во Перм. ун-та, 2004). Проблема медіатексту в сучасних ЗМІ досліджувалася в роботах наступних авторів: Г. Солганік, Р. Гіляровського, Т. Добросклонної. Але з погляду постмодерністської парадигми проблема медіатексту найбільш ретельно розроблена в дослідженні С. Сметанної (Медіатекст в системе культуры: динамические процессы в языке и стиле журналистики конца XX века. – СПб, 2002). У цих працях були зроблені спроби показати, що інтертекстуальність – невід'ємна властивість журналістського тексту і використовується для активного впливу на аудиторію.

Традиційно інтертекстуальність в текстах ЗМІ трактується як порушення стилю публіцистичного тексту. Але публіцистика – це науково-художня літературна діяльність, і тому журналістика не може не включати в себе загальнокультурні постмодерністські тенденції. Якщо, наприклад, "цитатність" і пародійність – звичне явище в журналістиці, то інші засоби інтертекстуальності, такі як пастіш (порушення стільової єдності), використання ненормативної лексики, відсутність чіткого змістовного центру та ін., почали вживатися не так давно. З точки зору культури мови такі засоби є порушенням правил і норм певного функціонального стилю, оскільки мова журналістики традиційно вважалася такою, що прагнула нормативності. З іншого боку, оскільки публіцистика – це різновид творчої літературної діяльності, то порушення норм є закономірним процесом, особливо враховуючи сучасні тенденції.

Спочатку окреслимо значення терміну "інтертекстуальність". Як відомо, інтертекстуальність є центральним поняттям у поетиці постмодернізму. Поняття було введене теоретиком постструктуралізму Ю. Крістєвою під впливом ідей М. Бахтіна. Але справжній зміст цього поняття, за словами І. Ільїна [4, 101], можна зрозуміти лише в контексті теорії знаку Ж. Дерріда, який зробив спробу позбавити знак його референціальної функції. Якщо у

М. Бахтіна на головному місці – діалог між Я і текстом, то у постмодерністів цей діалог переміщується у галузь тексту – це діалог між текстами. Для М. Бахтіна сутність діалогу полягає у стосунках між Я та Іншим, що формуються у вільній грі. Вчинок-гра є певним типом поведінки, який осмислює самі норми поведінки і правила гри у соціумі. Тому такого великого значення в постмодерністському тексті набуває іронія, яка необхідна для підриву старих норм. В естетиці ж актуалізується стиль та іронічне поняття “пастішу”, за допомогою якого можна спародіювати “норму дискурсу” і спрямувати пафос проти будь-якого тексту (і мас-медіа зокрема); потім піддати їх норми творчому перегляду у діалозі Я та Іншого. У М. Бахтіна більше, ніж потім у західному постмодерні, прослідковується тенденція до артикуляції творчого характеру гри, згідно з якою відбувається зміна старих норм гри новими.

Теорія інтертекстуальності пов’язана з певним відчуттям буття. Свідомість, яка ототожнюється з текстом, а також історія і суспільство, які читаються як текст, привели до остаточного висновку, що все є текстом: і література, і культура, і сама людина. Тому культура людства сприймається як єдиний інтертекст, який є передтекстом будь-якого тексту. Власне інтертекстуальність передає специфічне постмодерністське світосприйняття. Це світосприйняття чи світогляд передбачає безліч фактів, речей, характерів, розкиданих по тексті і відокремлених один від одного.

Постмодернізм розглядає інтертекстуальність як особливий тип оповідальної техніки, мета якої – створення “фрагментованого” дискурсу, так би мовити, фрагментованої оповіді, де на перше місце виходить не раціональна, логічно оформлена філософська рефлексія, а глибоко емоціональна, внутрішньо відчута реакція сучасної людини на оточуючий світ. З цієї точки зору постмодерністський текст “являє собою не лінійний ланцюг слів, але багатовимірний простір, де поєднуються і сперечаються один з одним різні види “письма”, жоден з яких не є вихідним; текст складений з цитат, які посилають до тисяч культурних джерел. Р. Барт писав: “Кожен текст є інтертекстом; інші тексти існують у ньому на різних рівнях в більш-менш пізнавальних формах: тексти попередньої культури і тексти оточуючої культури. Кожен текст являє собою нову тканину, зіткану з попередніх цитат. Уривки культурних кодів, формул, ритмічних структур, фрагменти соціальних ідіом і т. ін. – усі вони поглинуті текстом і перемішані у ньому, оскільки завжди до тексту і навколо нього існує мова. Як необхідна попередня умова для будь-якого тексту інтертекстуальність не може бути зведена до проблеми джерел та впливів; вона являє собою загальне поле анонімних формул, походження яких рідко можна виявити, позасвідомих чи автоматичних цитат, які даються без лапок” [4, 103]. Справді, крізь призму інтертекстуальності світ виступає як великий текст, в якому все колись було сказано, а нове можливе тільки за принципом калейдоскопу: змішання певних елементів дає нові комбінації. Однак представники комунікативно-дискурсивного аналізу (наратології) вважають, що буквально наслідування принципу інтертекстуальності в її філософському аспекті спотворює будь-яку комунікацію. Більш звужена трактовка інтертекстуальності – це розуміння її як взаємодії різноманітних видів внутрішньотекстових дискурсів – дискурс оповідача про дискурс персонажів, дискурс одного персонажа про дискурс іншого. З теорії інтертекстуальності виходить і “цитатне мислення”, “цитатна література”.

У постмодерністському середовищі, де мова є панівним чинником, посилання, цитати, паралелі, які включені в інше культурне середовище, стають авторитетними знаками, носіями істини, епістемами. Як вже говорилося, для постмодерністського мислення характерне ототожнення свідомості людини з письмовим текстом. Для суб’єкта, який пізнає дійсність, інтертекстуальність – це ознака того способу, за допомогою якого текст читає історію. Інтертекстуальну техніку досить чітко визначають як “текстуальну інтер-акцію” (термін Ю. Крістевой) у середовищі окремого тексту. Інтерація – це відбір знаків культури, їх комбінування і вторинне використання. Якщо основу прийомів “класичної естетики, – пише Н. Маньковська, – складають образність, відбиття реальності, глибинна автентичність,

внутрішня трансцендентальність, ієрархія цінностей, максимум їх якісних відмінностей, суб'єкт як джерело творчого уявлення”, то “постмодернізм, чи естетика симулякра, відрізняється зовнішньою “зробленістю”, поверховим конструюванням непрозорого, самоочевидного артефакту, позбавленого функції відображення; кількісними критеріями оцінки; антиієрархічністю. У її центрі – об'єкт, а не суб'єкт, надлишок вторинного, а не унікального” [6, 61]. Ось така техніка “письма” – “письмо поверх чернетки” – пояснюється тим, що постмодерністський текст зосереджений не на відображенні дійсності, а на її моделюванні. “Якщо образність пов'язана з реальним, з тим, що породжує уяву, то симулякр генерує реальне другого порядку. Ера знаків, що характеризує західноєвропейську думку Нового часу, проходить декілька стадій розвитку, відзначених наростаючою емансипацією кодів від референтів. Відбиття глибинної реальності змінюється деформацією, потім маскуванням її відсутності і нарешті – втратою будь-якого зв'язку з реальністю, заміною змісту – анаграмою, видимості – симулякром” [6, 61].

Теорія інтертекстуальності добре застосовується в аналізі художньої творчості, але у аналізі медіа-тексту не отримала належного використання, хоча саме у сучасних засобах масової комунікації інтертекстуальність – чи не найголовніша ознака. Саме масова свідомість і масова культура у текстах масової комунікації репрезентує своє світобачення, що ґрунтується на переживанні культурної спадщини, “втоми” від звичайного і одночасно прагнення до іронічного повтору, гри зі знайомими, звичайними змістами і формами. Замість власного слова автор представляє мовну модель – цитату, оригінальну чи трансформовану.

В результаті розвитку новітніх технічних засобів масових комунікацій (телебачення, відеотехніка, Інтернет) сформувався певний стиль мистецтва, заснований на таких принципах виразності, як дизайнізація, колаж, парадкування, пастіш. На перший план виходить знак-оформлення, начебто додатковий, непотрібний, але в кінцевому рахунку саме він стає панівною ознакою стилю, її родзинкою. Як зазначає М. Ямпольський, наростання умовного, театрального у сучасній культурі формує нову цінність – виставочну, яка заміщує “культову” цінність твору мистецтва [9,58].

Традиційний лінгвістичний підхід до текстів, зокрема журналістських, був скорегований завдяки теорії інтертекстуальності. Адже тепер текст перестав розглядатися як сукупність певних застиглих елементів, структури, яка має певні межі. І. Арнольд пише: “Оскільки принцип інтертекстуальності дозволяє бачити у тексті сплетіння слідів інших текстів, його одиниці підлягають подальшому розвитку, межі тексту стають відносними, і в ньому поєднуються відцентрові й доцентрові сили. Останні створюють внутрішньо-текстовий стилістичний контекст, який збагачує значення кожної одиниці, а відцентровані сили контекст екстратекстовий, який пов'язує кожне слово зі всією культурою людства” [1, 55]. Погляд на текст як джерело змістів теж стає іншим. Згадаємо, що феномен використання “чужого” тексту у авторській розповіді Ю. Лотман термінологічно визначав як ситуацію “текст у тексті”, уточнюючи при цьому саме поняття “текст”: “Уявлення про текст як про одноставно організований змістовим простір доповнюється посиланням на вторгнення різноманітних “випадкових” елементів інших текстів... Оскільки саме слово “текст” включає в себе етимологію переплетення, ми можемо сказати, що таким тлумаченням ми повертаємо поняттю “текст” його вихідне значення” [5, 66].

Ситуацію “текст у тексті” Ю. Лотман розглядав з позицій культури як складно організованої системи та і сама культура розглядалася ним як текст, але “цей складно організований текст” розпадається на ієрархію “текстів у текстах” і створює складні переплетіння текстів [5, 66].

Системний підхід до проблеми інтертекстуальності можна застосувати не тільки по відношенню до художнього тексту, але і до кожного тексту, який включений у систему культури, зокрема публіцистичного. Ю. Лотман пише про те, що будь-яка динамічна система знаходиться у межах інших динамічних систем, навіть систем, які вже зруйновані. Тому

будь-який ізольований розгляд іманентного руху чи впливів приводить до викривлення дійсності [5, 63]. Наприклад, Г. Почепцов посилається на Дерріду, коли пише про те, що особливо в ситуації постмодернізму текст втрачає свою первинність, стаючи джерелом нового руху: " Ми можемо проілюструвати це на прикладі розгляду Ж. Дерріда Декларації про незалежність США, де він приходиться до зовсім непередбачуваних, виходячи з поставленого завдання, висновків. Він ставить перед собою питання: "Хто підписує і чий ім'ям, само собою зрозумілим власним, проголошений акт, на якому засноване твердження?" Джеферсон, вважає Дерріда, юридично пише, але не підписує, оскільки він лише представляє тих, хто доручив йому "скласти те, що, як їм це було відоме, хотіли сказати власне вони. На нього покладалася відповідальність написати, у смислі продукування чи ініціювання, тільки *скласти*, як говорять про секретаря, що складає документ, дух якого йому нав'язаний і навіть зміст передбачений" [7, 220]. Тобто юридичний підпис – це народ, але реально цього народу не існує, він виникає лише в процесі підпису. Особливо в текстах ЗМІ ми спостерігаємо ознаки такого типу письма, де "зробленість" може бути розкрита за допомогою ретельного внутрішнього аналізу тексту.

Тексти звужують нескінченні і невизначені можливості систем і створюють закритий універсум. Книги і інші тексти відкриті багатьом інтерпретаціям, але з них жодним чином неможливо витягнути те, чого в них немає. Великою помилкою деконструктивістів була віра у те, що з текстом можна робити все, що завгодно. Проте це неможливо – текст або гіпертекст кінцевий і граничний, хоч і відкритий незліченним оригінальним інтерпретаціям.

У роботі журналіста "чужий" культурний текст, виразні можливості і недоліки, які при цьому існують, особливо яскраво фіксують стан текстів ЗМІ у загальному просторі сучасної культурної парадигми. У цьому відношенні спроба "прочитати" журналістський текст крізь призму постмодернізму з його колоритом інтертекстуальності є актуальною і дає можливість по-новому осмислити медіа-текст як феномен культури. Використання іншого тексту в журналістиці є засобом збору і обробки інформації, аргументації, об'єктивізації викладення матеріалу, особливо якщо йдеться про тексти законів, прес-релізів, повідомлень інформаційних агентств, цитування чужих висловлювань. Використання інших, первинних текстів – один з екстралінгвістичних критеріїв, які визначають специфіку публіцистичного стилю. У власне лінгвістичному відношенні ці тексти не марковані як "чужі"[8, 105]. Їх лексико-синтаксичні і стилістичні схеми корелюють моделі публіцистичного мовлення. У результаті виникає новий тип тексту з власними законами побудови і оформлення тексту. Такі тексти доводять до реципієнта найбільш актуальні змістові частини інших текстів. Тільки в особливих текстових ситуаціях первинний текст може визнаватися як специфічна побудова, при якій різниця в закодуванні різних частин тексту робиться виявленим фактором авторської побудови і читацького сприйняття тексту. Переключення з однієї системи семіотичного усвідомлення тексту в іншу на якомусь внутрішньому структурному рубежі складає в цьому випадку основу генерування стилю" [5, 110-111]. Знання текстового включення автором і читачем, міра його засвоєння іншими культурними текстами визначають виразний потенціал інтертекстуального письма. " *А рядовим донеччанам "з вулиці" увійти до палацу театрального мистецтва було неможливо. Та й навіщо? За них уже все давно вирішено. Чисто конкретно. По поняттях і без базару". (Свобода. – 2006. – № 7(277), 28 лютого. – С. 5.)*

При втручанні в один текст іншого можливі наступні варіанти розвитку: а) зовнішнє вторгнення приводить до перемоги однієї з зіткнених структур і придушення іншої ("Україна мені часто нагадує якусь сюрреалістичну каліку із великим горбом. Вона усім його демонструє з якоюсь мазохістичною насолодою, приймає співчуття, жаліється на свою нещасливу долю, гнеться, плаче, але при цьому пильно із-під брів відслідковує реакцію оточення на своє каліцтво" (за матеріалами ЗМІ); б) зіткнення текстів різних культур породжує щось третє, "принципово нове, яке не є очевидним, логічно передбаченим

наслідком однієї з зіткнених структур, насправді приховуючи під старим фасадом дещо принципово нове” (*“Тільки ж ось яка біда: нас нічому не вчать ні кучми з кравчучками, ні “месії”, ні “наші і ваші наташі” – вкотре, ніби змії на індійській землі під дудочку якогось чародія, закладаємо в зачаруванні, щоб, прийшовши до тями, опинитись у сильці, із якого не вискочити до наступної каденції з новими виборами нового “месії” (за матеріалами ЗМІ).* У сприйнятті сучасного журналістського твору спостерігається інтелектуальна розгубленість – для тих, хто не знайомий з правилами мовної гри, зміст і значення стають недоступними.

Стосовно публіцистики обидва ці варіанти актуальні і можуть розглядатися як на функціонально-стилістичному (для усього масиву текстів ЗМІ), так і на локальному (у конкретному тексті) рівнях.

У випадку першому перемога у тексті ЗМІ повинна залишатися за “власним” текстом. Що стосується текстів ЗМІ, то тут ми зустрічаємо різноманітні стильові відхилення (“чужих” слів, наприклад, при описі цивільних справ, використання жаргонної лексики і образів). Різностильова лексика тонізує виклад, підкреслюючи власне публіцистичні засоби номінації, і, вибиваючись зі стилю, бере участь у формуванні актуального змісту висловлювання.

Але якщо зовнішнє вторгнення перебиває документальну основу медіа-тексту (наприклад, реальна подія “прочитується” за відомим культурним сюжетом, який підпорядковує його власній логіці і естетиці) чи форсує її (при “забрудненості” врученого фрагменту термінологією, кліше офіційно-ділового мовлення, ненормативною лексикою), то застосування засобу неефективне з точки зору задач комунікації у даному стилі. Недолік інформації журналіст може компенсувати висуванням власної версії, що природно у практиці ЗМІ. Але чисто художня природа даної версії приводить до підміни дійсного уявним: вторинний текст (саме журналістський) позбавлений змістових компонентів, необхідних для медіа-тексту. Переключення “з одної системи семіотичної усвідомленості в іншу”, за допомогою якого відбувається генерування змісту, не відбувається. Первинний художній текст стає основою творення змісту: наприклад, реальним особам надаються риси літературних героїв. У результаті зіткнення різних культурних дискурсів з’являються принципово нові змісти, непередбачені і парадоксальні.

Слід зазначити, що у стилістиці і поезиці розрізняються текстові і мовні вияви інтертекстуальності. Текстові вияви інтертекстуальності передбачають наявність цитат, ремінісценцій, алюзій. Механізм їх роботи у цілому однаковий: експліцитний фрагмент у тексті та імпліцитно пов’язані з ним асоціації (цитатне письмо).

Мовні вияви інтертекстуальності стосуються присутності у тексті певного функціонального стилю. Такий засіб інтертекстуальності веде в основному до забарвлення змісту, композиції, жанру публіцистичного тексту і в кінцевому рахунку сприяє виявленню етичних, моральних, професійних та інших аспектів повідомлення.

Зараз спостерігаємо вибух інтертекстуальності у сфері масової комунікації і, перш за все, в текстах ЗМІ. Інтертекстуальні посилання, часто вельми фривольного характеру, стали поширеним прийомом побудови заголовків газетних і журнальних статей в досить широкому крузі видань, перш за все тих, які – при чималих ідеологічних відмінностях – підкреслюють свій розрив з традиціями радянської журналістики.

Очевидно, що такий вибух інтертекстуальності в публіцистиці пов’язаний з реалізацією певних функцій: це і форма вияву своєї позиції (культурної, соціальної, політичної, естетичної), і засіб націлити видання на певну аудиторію, здатну всі ці посилання розпізнати, і легку розвагу для цієї аудиторії, і цілком серйозні – особливо в умовах тієї унікальної ролі, яку грали ЗМІ до кінця 1900-х років, – зусилля по дискредитації традиційних цінностей (інтертекстуальні посилання в публіцистиці часто носять знижуючий характер, посиляючи до іронічних приказок, крутійських романів і т.п.) і затвердженню цінностей альтернативних, до яких належать уміння грати з формою тексту і майже тотальна (хоч і з деякими винятками) іронія.

Інтертекстуальні посилання у будь-якому тексті можуть виконувати різні функції з класичної моделі функцій мови, запропонованої в 1960 Р.Якобсоном: експресивну, апелятивну, поетичну, референтивну, метатекстову.

Найбільш загальна класифікація міжтекстових взаємодій належить французькому літературознавцю Жерару Женетту. У його книзі "Палімпсести: література в другому ступені" (1982) (палімпсестом називається рукопис, написаний поверх іншого тексту, зчищеного для повторного використання писального матеріалу, звичайно пергаменту, елементи старого тексту іноді проступають в новому; звідси – ця популярна метафора для позначення інтертекстуальних відносин) пропонується п'ятичленна класифікація різних типів взаємодії текстів:

– інтертекстуальність як співприсутність в одному тексті двох або більше текстів (цитата, алюзія, плагіат і т.д.);

– паратекстуальність як відношення тексту до свого заголовка, післямови, епіграфа;

– метатекстуальність, що коментує і часто передбачає критичне посилання на свій претекст;

– гіпертекстуальність як осміяння або пародіювання одним текстом іншого;

– архітекстуальність, що сприймається як жанровий зв'язок текстів [4, 104].

У першому рівні, який носить назву власне інтертекстуальності, важливо провести відмінність між явищами "цитати" і "алюзії". Цитата – це відтворення двох або більш компонентів передтексту із збереженням тієї предикації (описи деякого стану речей), яка встановлена в тексті-джерелі; при цьому можливе точне або дещо трансформоване відтворення зразка. Алюзія – запозичення лише певних елементів передтексту, за якими відбувається їх упізнавання в тексті-реципієнті, предикація ж здійснюється по-новому.

У разі цитації автор переважно експлуатує реконструктивну інтертекстуальність, реєструючи спільність "свого" і "чужого" текстів, а у разі алюзії на перше місце виходить конструктивна інтертекстуальність, мета якої – організувати запозичені елементи так, щоб вони виявлялися вузлами зчеплення семантико-композиційної структури нового тексту.

Іменна алюзія іноді виступає як ремінісценція. Під ремінісценцією розуміють відсилання не до тексту, а до деякої події з життя іншого автора, яка, безумовно, впізнавана. Властивістю нести алюзивний сенс володіють елементи не тільки лексичного, але і граматичного, словотворчого, фонетичного рівнів організації тексту; він може також спиратися на систему орфографії і пунктуації, а також на вибір графічного оформлення тексту – шрифтів, способу розташування тексту на площині.

Саме такі засоби зараз активно опановують сучасні ЗМІ. Наслідками непередбачуваності при вторгненні у текст "різних випадкових елементів з інших текстів" стає в першу чергу свобода інтерпретації. Слід зазначити такий важливий момент – непередбачуваність та свобода інтерпретацій вводять в текст ігровий та іронічний принцип. Ці принципи як ознаки постмодерністського тексту притаманні текстам ЗМІ також, як і взагалі літературі постмодернізму. У результаті текст набуває ще більшої умовності, підкреслюється ігровий характер повідомлення. Журналіст, який пов'язаний з достовірним матеріалом, повинен стримувати свободу інтерпретацій і прогнозувати характер сприйняття повідомлення. Журналістика, втягнута в загальнокультурний постмодерністський контекст, активно використовує інтертекстуальність для ефективного впливу на аудиторію.

Література

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка (Стилистика декодирования). – Л., 1973. 2. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. – М., 1989. 3. Ильин И. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. – М., 1996. 4. Ильин И. Постмодернизм. Словарь терминов. – М., 2001. 5. Лотман Ю.М. Культура и взрыв. – М., 1992. Цит. За елект. досьє: <http://yanko.lib.ru/books/cultur/lotman semiosphera. htm> 6. Маньковская Н.Б. Эстетика постмодернизма. – Спб., 2000. 7. Почепцов Г. Теория

коммуникации. – М.– К., 2001. **8.** *Сметанина С.И.* Медиа-текст в системе культуры: динамические процессы в языке и стиле журналистики конца XX века // Дисс. на соиск. уч. степени докт. филол. наук. – СПб, 2002. **9.** *Ямпольский М.* Память Тиресия. Интертекстуальность и кинематограф. – М., 1993. Цит за электронним досье: <http://www.dnevkin.ru/library/yampolsky-tiresiyogl.html>.

Нина Зразжевская

ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНАЯ ПАРАДИГМА ЖУРНАЛИСТСКОГО ТЕКСТА

В статье автор пытается поставить вопрос и ответить, каким образом явление интертекстуальности проявляется в журналистских текстах, есть ли интертекстуальность явлением не только художественного дискурса, а и журналистского, что дает журналистскому тексту использование постмодернистской техники интертекстуального письма.

Ключевые слова: интертекстуальность, дискурс, журналистский текст, постмодернизм.

Zrazhevskaja N.

INTERTEKSTUAL PARADIGM OF JOURNALISTIC TEXT

In the article an author tries to give answers to the questions: how does the concept of intertexture appear in journalistic texts? It is a intertexture sign not only artistic discourse but also journalistic? What gives the use of postmodernism technique to the journalistic text, in particular techniques of intertexture letter?

Key words: intertexture, discourse, journalistic text, postmodernism.